

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 116 (6826)

МАЙН
18
ВТОРНИК
1954 он

Сэн 20 мунгян.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Выставкэд хабаадагшадта барюулха медальнууд ба дипломууд (1-дэхи ноур).
Баярай суглаанууд болон вечернууд Москвада болоно (1-дэхи ноур).
Украины советскэ уранзохёолшодой Союзай ойн баярай пленум (1-дэхи ноур).
Росситай Украины нэгэдэнээр 300 жэлэй ойн хүндэлдэ (1-дэхи ноур).
Л. Преловский. — Залуу слесарь-вагонник (1-дэхи ноур).
Д. Цыренжапов. — Хартаабхын поли дээрэ (2-дэхи ноур).

Д. Д. Доржиев. — Тракторна бригадын бригадир — выставкын кандидат (2-дохн ноур).
А. Федоров. — Хүдөө ажыхыла авиаци үргэнөөр хэрэгтэ (2-дохн ноур).
Индо-Хитадта эб найрамдал тогтоохо тухай Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Женевскэ зүблөөн дээрэ 1954 оной майн 14-дэ В. М. Молотовой хэбэн мэдүүлгэ (3-4-дэхи ноурнуудта).
Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Женевскэ зүблөөн (4-дэхи ноур).
Дэлхэйн шатарай чемпиондад дунгууд (4-дэхи ноур).

Колхоз бүхэн эрхим шанартай нар бэлэдхэхэ ёһотой

Хүдөө ажыхын культурануудай тусы дээшлүүлгэдэ агротехни-
кэ найн болзорнуудта хахалаг-
шан пар ба намарай пар тон сэхэ
шанартай. Тиммэнээ, орон дото-
о ороһо гаряа үйлдэбэрлгыс
шадань сэхэ болгохо тухай, шэнэ
боро газарнуудыс элдүүрилэн
аглаха тухай тогтоол соогоо
КПСС-эй Центральна Комитедэй
Марьско-мартовска Пленум пар
мэдхэлгэдэ онсо анхарал хандуул-
байна. 1955 оной эхилэн, хаба-
адын культурануудыс гансахан ээ на-
рай пар ба парнуудта тариха гэр-
партийна. советскэ болон хүдөө
ажыхын органуудыс тус Пленум уял-
лан юм.

Партийн табиһан энэ шухала зо-
лгыс бодото хэрэг дээрэн бэ-
лэдхэ гээшэ колхоз, совхоз, МТС
дэһэй нэрэ хүндын хэрэг мүн бо-
ло. Апрель ба май баранууд пар
шалхата эгээн найн саг болзор
гэжэ партини ЦК-гэй сентябрь
Пленумэй тогтоол дотор заагда-

Манай республикын түрүү колхоз-
д болон МТС-үүд хабарай тарил-
гын хүдэлмэринүүдыс ябуулхатайгаа
на, пар бэлэдхэлгэдэ эхэхэн ан-
гар хандуулна. Жэшээлхэдэ, За-
яйн аймагай Ново-Брянска МТС-
дэряята Тельманэй, Ленинэй бо-
лор Курбын МТС-эй харьяата Ор-
джидзын, Калининэй, Дмитриевэй
бүжэгтэ колхозууд пар хахалха
сөө дүүргэхэ дүтэлһэн байна.
Т. Баргажанай, Курумканай ай-
магай колхозуудта хэдэн зуугаад
тар пар найн шанартайгаар ха-
халгаһан, хахалагдажашы байна.

Республикын МТС-үүдэй, нилээд
механизаторнууд колхозуудыс
полынууд дээрэ мүнөө ажалла-
байһан баян техникыс зүбөөр хэ-
лэн, ажалай үндэр бүтээсэ туй-
ла. Тэрэнэй ашаар олон тоото
моторнууд тарилгын хүдэлмэрийн
өөлгөдгөжэ пар хахалалга дээрэ
агаладана. Байкало-Кударын ай-
магай Кабанскын МТС-һээ Хруще-
в нэрэмжэтэ колхозой таряалан
эр ажаллажа байһан нүхэр Паку-
рай хүтэлбэрлэдгэ № 9 бригада
дан ороһото культурануудай та-
ригыс 4—5 үдэрэй туршдаа сум
үдэрэй, мүнөө пар хахалалга дээрэ
үдэрэйгөө нормыс ходо үдүүлэн
үргэнэ. Энэ бригадын тракторист
эр Карнышев тарилгын үелэ
МТ-54» маркын трактораар гур-
н сеялкэ шэрээд, үдэрэй 110—120
тар хүртээр таридаг байгаа. Мү-
ншэ энэ нүхэр ажалай эрхим жэ-
в харуулжа, социалистическэ мү-
сөөндэ бригада дотороо түрүү
ри эзэлжэ ябана. Ажалай нимэ
на показательнуудыс туйладаг ме-
ханизаторнууд МТС бүхэндэ бий
на.

Ютагуудтахи партинай ба совет-
организацинууд колхозно полини
мэтын түрүүшүүлэй дүй дүршэ-
дэмжэхын, тэдэнэй тоос улам
шоруулхын тулада саг үргэлжэ
олдохо ёһотой. Хэрбээ тингээд

Пар хахалалга дээрэ ажаллажа
байһан механизаторнуудай, бүхэ
колхозинуудай дунда нинтэ-ойлгуу-
ламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуул-
ха, социалистическэ мурсыс эмхид-
хэхэ, тэрэнэй дүнгүүдыс саг болзор
соонь гаргажа байха гээшэ МТС-
үүдэй болон колхозуудай партинай
организацинуудай тон шухала зо-
рилго болоно.

Хабарай тарилгын бүхэ хүдэлмэ-
ринүүдыс пар хахалалгадэй зохи-
дуулан ябуулжа, эрэхэ намар ба хой-
то жэлдэ үндэр баян ургаса хуряаха
бата бэхи үндэһэй байгуулха гээшэ
колхозно таряашадай нангин уялга
мүн болоно.

Выставкэдэ хабаадагшадта барюулха медальнууд ба дипломууд
Бүхэсоюзна хүдөө ажыхын выс-
тэвкэдэ Главна комитет хадаа выс-
тэвкэдэ хабаадагшадыс шагнаха
н, мүнүн, бронзово медальнуу-
түхэлдэ баталба. Медалини
эр таладань выставкын эмбле-
мэрагданхай байха. Алтан ба
нүн медальнуудай ара таладань
социалистическэ хүдөө ажыхыда
найһан амжалтануудай түлөө» гэ-
н бэшэ һинилэгдэнхэй байха.
Эхэ ба бага алтан болон мүнүн
медальнуудар Бүхэсоюзна хүдөө
ажыхын выставкэдэ хабаадагшад —
позуудай түрүүлэгшээр, МТС-
тэй, совхозуудай директорнууд,
шалан хүдөөгэй ба ой молоной
ажыхын түрүүшүүд, мэргэжэлтэд,
болон эмхидхэлшэд, промышленнос-
тын хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаха
байна. Бронзово медаль хадаа выс-
тэвкэдэ хабаадагшадта бултандань
үгтэхэ юм. Эхэ ба бага алтан болон
мүнүн медальнуудыс зүүхэ эрхэ
олгоһон үнэншэлгэ, бронзово медаль
абагшадта гэршээлтгэ үгтэхэ юм.
Бүхэсоюзна хүдөө ажыхын выс-
тэвкын Главна комитет хадаа нэгэ-
дэхи ба хоёрдохы шатын дипломууд
дэй түхэлүүдыс баталһан байна.
Тэдэгээр выставкэдэ хабаадаһан
колхозууд, совхозууд, машинно-
тракторна станцинууд ба бусад
ажыхинууд болон организацинууд
шагнагдаха юм.
(ТАСС).

Росситай Украины нэгэдэнээр 300 жэлэй ой Баярай суглаанууд, вечернууд Москвада болоно

Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ойн Москвагай ажалшад
баярай оршон байдалда тэмдэглэнэ.
Столицын предприятинууд, эмни
зургаанууд болон хургуулинуудта
энэ алдарты үдэртэ зориулагдаһан
суглаанууд ба вечернууд үнгэргэ-
дэнэ.
Сталинай нэрэмжэтэ Московско
автозаводой коллективтэй Т. Г.
Шевченкын нэрэмжэтэ гүрэнэй Ки-
евскэ академическэ оперо ба балет-
дэй театрын артистнуудай уулзал-
га ород ба украин арадуудай аха-
дүүгэй эбдэршэгүй хани барисаас
эли тодоор харуула. Инструменталь-
на цех соо украинска артистнууд
концерт харуула. Тэндэ майн 15-

да автозаводойнд олоор сугла-
раа. Театрын коллективтэй зүгһөө
УССР-эй арадай артист М. Стефа-
нович үгэ хэлэ. Хоорой, балетдэй
артистнуудай, мүн солистнууд —
УССР-эй габыата артистнууд Н.
Костенко ба П. Шостак гэгшэдэй,
тэршээтэн Р. Белецкийн, В. Лу-
ченкын ба бусад наймагыс суг-
ларгаһад һонирхон хараа. Проф-
союзай заводской комитедэй түрүү-
лэгшэ П. Грузинцев ба инстументаль-
на үйлдэбэрлгын начальник
П. Бакулов гэгшэд айлашадыс
амаршалан үгэ хэлэ.
Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ойдо зориулагдаһан суг-
лаан Сталинай нэрэмжэтэ автозаво-

дой Культурын ордоңдо үдэшлэти
боллоо. Метростройн Культурын ор-
дон соо, «Парижская коммуна» гэг-
жэ гуталай фабрикын ба бусад
клубуудта суглаанууд, вечернууд
үнгэргэгдэн байһа.
Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ойдо зориулагдаһан рай-
онуудай ажалшадай түлөөлэгшэдэй
баярай суглаанууд Москвада майн
15-да эхилэ. Түмэрзамшадай Куль-
турын центральна байшанда Же-
лезнодорожно районной ажалшад
олоор суглараа. Эндэ Моссоведэй
түсээдкомой түрүүлэгшын орлошо
П. Леонов элхэлэ хэбэ.
(ТАСС).

Залуу слесарь-вагонник

Зүүн-Сибирин түмэр замай Улан-
Удын вагоно доогой хабсаралгын
пехтэ 5 жэлэй саада тээ залуухан хү-
дэр бэстэй бурят хубүүн Данил Бар-
цев ажаллажа эхилһэн юм. Энэ хү-
гасаа соо тэрэ яһата сэхэ ажал хээ,
залуу слесарь-вагонник дүршэл эхэ-
тэй ботоо.
Слесарь-вагонниктэй хэдэг хүдэл-
мэри тон харюусалгадэй, нари юм.
Нүхэр Барцев үнэн зүрхэнхөө, бүхэ
хүсэ шадлаха гаргажа ажалладаг
тулада хүдэлмэрилдөө голтодоо гар-
гадаггүй, гансал найн ба эрхим ша-
нартай продукци үйлдэбэрлэдэг.
Найн шанартай продукци үйлдэбэ-
рлгынхөө хажуугаар хатаанай бол-
лон харыгаа даалгабарисе холо
үчүүлэн дүүргэнэ.
Жэшээлхэдэ, нелондо жэлдэ на-
рынгаа даалгабарисе 120—130
процент дүүргэдэг байгаа наа, энэ жэл-
тэ ажалайнгаа бүтээсэ элгэ дээ-
шлүүлжэ, даалгабарисе 150—160
процент дүүргэдэг болоо. Майн нэгэ-
нэй хүндэлдэлдэ апрель харынгаа
даалгабарисе 130 процент дүүргэжэ
уялга абалһан аад, 178 процент дүүр-
гээ һэн.
Мүнөө Данил Барцев V разряддэй
слесарь-вагонник болонхой. Тэрэ
гуйлаһан амжалтаараа наанагаа
амарангүй, майн түрүүшын хахадай
нормыс 170 процент найн шанартай-
гаар дүүргэжэ. Ингэжэ нүхэр Барцев
гансаһыс хабсаралгын пехтэ бэшэ,
мүн вагоно доогой коллективтэй
дунда эрхим ажалаараа мэдээжэ бо-
лоо.
—Ямаршэ яаралтай, орёо нари
даалгабарисе слесарь-вагонник Бар-
цевга үгэхэлэ хэлһэн сагта, найн
шанартайгаар дүүргэдэг. Мүнөө тэрэ
шадан арбаад жэлдэ хүдэлмэрилһэн
сэхэн дүршэлтэй слесарьнууд-ва-
гонникууднаа гэгдэнэгүй. Миши
начальнигаар байха үедэ тэрэ нэгэ-
шэс голтодоо гаргаагүй, 3 жэл уда-
гаар пехын түрүүшүүлэй зэргэдэ
ябжа байна.—гэжэ хабсаралгын
пехын начальник нүхэр Леонид Фе-
дорович Логинов хөөрэнэ.
Мэдээжэ слесарь-вагонник Д. Бар-
цев түмэр замадэй Удэрыс ажалтай
эрхим амжалтаар утахга гэжэ ши-
нлэнхэй. Тини хүдэлмэрингөө эршыс
улам зангидажа, бүри сэхэ амжалта
гуйлахаар оролдожо байна.
Л. Преловский.

Украины советскэ уранзохёолшодой Союзай ойн баярай пленум

КИЕВ, майн 15. (ТАСС). Россит-
тай Украины нэгэдэнээр 300 жэлэй
ойдо зориулагдаһан Украины совет-
скэ уранзохёолшодой Союзай
правленици ойн баярай пленум эн-
дэ болоо.
Офицернуудэй Киевскэ байшан-
гай һайндэрэйхээр гоёогдоһон зал-
соо украинска поэдүүд, драматург-
нууд, прозаинууд, искусствын ажал-
ябуулагшад, эрдэмтэд, багшанар,
дээдэ хургуулинуудай һурагшад,
городой партино-советскэ эдбхид-
тэд суглараа. Москвагай ба Ленин-
градтай уранзохёолшод, бүхэ союзна

республикатуудай уранзохёолшодой
организацинуудай делегатүүд-айл-
шад байлаа.
«Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ой—украинска, ород ара-
дуудай ба СССР-эй бүхэ арадуудай
агуусхэ национальна һайндэр»
гэһэн элхидхэл Украинин советскэ
уранзохёолшодой Союзай правле-
ниин түрүүлэгшэ М. Бажан хэбэ.
СССР-эй советскэ уранзохёолшо-
дой Союзай зүгһөө К. Симонов укра-
инска уранзохёолшодыс амаршал-
һан байна. Тэршээтэн союзна рес-
публикатуудай уранзохёолшодой ор-

ганизацинуудай түлөөлэгшэд укра-
инска уранзохёолшодыс амаршалаа.
Агуусхэ ород арада үнэн зүрхэ-
нэй баясхан хүргэһэн үгэнүүдыс
Олесь Гончар хэлэ. Тэрэ хадаа
агуусхэ уранзохёолшо, ородой ба
бүхэ дэлхэйн литературын классици
Лев Николаевич Толстойн бронзо
скульптурыс Украинин уранзохёол-
шодноо бэлэг болгон ахадүү Росс-
сийн литературын ажал-ябуула-
шадта үгэбэ.
Пленум дээрэ СССР-эй советскэ
уранзохёолшодой Союзай нэгэдэн
секретарь А. Сурков үгэ хэлэ.

Росситай Украины нэгэдэнээр 300 жэлэй ойн хүндэлдэ

ТБИЛИСИ. Росситай Украины
нэгэдэнээр 300 жэлэй ойдо зориу-
лагдаһан И. В. Сталинай нэрэмжэтэ
Тбилискэ университетдэй ба Грузинска
ССР-эй Наукануудай академини
нэгэдэмэл научна сессии майн 14-дэ
боложо дүүрээ. Тэрэнэй хүдэлмэри-
дэ Москвагай болон Киевэй эрдэм-
тэд хабаадаһан байна.
Грузинска ССР-эй Наукануудай
академини президент академик И.
Мушхелишвили сессии нэгээ. Украин
ин эрдэмтэдэй зүгһөө Украинска
ССР-эй Наукануудай академини вице-
президент Г. Савин амаршалгын
үгэ хэлэ.

ВЛАДИВОСТОК. Росситай Ук-
раины нэгэдэнээр 300 жэлэй ойдо
зориулагдаһан городой залуушуулай
вечер Культурын байшан соо бо-
лоо. Ахадүү хоёр арадуудай эбдэр-
шэгүй хани барисаас харуулаһан сэхэ
выставка эмхидхэгдэн байна.
Городой предприятинуудай мянга
шахуу залуу хүдэлмэрилшэд, худал-
даа наймаанай флотой морягууд,
һурагшад вечертэ суглараа. Переяс-
лавска Радын түүхэтэ удхашанар
тухай элхидхэлһэн һүүдээр городскэй
театринуудай артистнуудай хаба-
даһантай концерт болоо.
Алдарты үдэртэ зориулагдаһан
суглаанууд болон вечернууд олон
предприятинууд ба организацинууд-
та, далайн суданууд ба хургуули-
нуудта мүнөө үнгэргэгдэжэ байна.

Казань. Татарини городууд болон
тохонуудта украинска арадай
үнгэрһэн түүхэ, өөрыгөө сүлөөтэй
ба бэсэ даанхай байхын түлөө тэрэ-
нэй гэмсэлтэ советскэ Украинин
һалбаран хүгжэлтэс харуулаһан ли-
тературануудай, фотографинуудай
ба материалнуудай выставкэнүүд
нэгдэ. Алдарты үдэртэ зориулагда-
һан сэхэ выставка В. И. Ульяновой
(Ленинэй) нэрэмжэтэ Казаньска уни-
верситетдэ эмхидхэгдэ.
Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ой тухай хөөрөлдөөнуудыс
республикын олон мянгаад агитатор-
нууд татарска, ород, чувашска, мар-
ийска, мордовско ба удмуртска хэл-
лэнүүд дээрэ эдэ үдэрүүдтэ үнгэр-
гэнэ. Алдарты үдэртэ зориулагдаһан
кинофестиваль Казаньин Культурын
ордонууд болон клубуудта эхилэ.

Сессидэ хабаадагшад Росситай
Украины нэгэдэнэй түүхэтэ уд-
хашанар, коммунизм байгуулгата
украинска арадай туйлаһан ам-
жалтанууд, грузинска ба украинска
арадуудай культурна хани ха-
рилсаанай түүхэ тухай ба бусад
элхидхэлүүдыс соносоо.
ГОРЬКИИ. Алдарты үдэртэ зо-
риулагдаһан баярай суглаанууд
В. М. Молотовой нэрэмжэтэ автоза-
водто, станкозаводто, А. А. Жданов-
тэй нэрэмжэтэ «Красное Сормово»
гэгжэ заводто ба бусад предприяти-
нуудта болоо.
СССР-эй арадуудай ахадүүтэй
бүлэ соо Украины түүхэ болон хүн-
жэлтэдэ зориулагдаһан кинофести-
валь областини городууд ба тохону-
удта эхилэ. Дзержинскэ, Балахи-
нинска, Павловска драматическа
театринуудта «СССР-эй арадуудай

агуусхэ хани барисаан эбдэршэгүй»
гэһэн тэмээр зүжэгүүд табигдаа.
Харагшад украинска эрхим драма-
тургнуудай зохёолнуудтай танилса-
на.
Залуушуулай вечернууд дээрэ
эдир харагшадтай театрын артист-
нууд «Перяславска Рада» гэжэ
литературина композициягаар наада
табла. Энэ тэмээр уншагшадтай кон-
ференци үнгэргэгдэнэ. Горьковско
экскурсионна база Т. Г. Шевченко
Пийскэ Новгородто» гэһэн тэмээр
ажалшадтай экскурси эмхидхэнэ.
ВЛАДИВОСТОК. Росситай Ук-
раины нэгэдэнээр 300 жэлэй ойдо
зориулагдаһан городой залуушуулай
вечер Культурын байшан соо бо-
лоо. Ахадүү хоёр арадуудай эбдэр-
шэгүй хани барисаас харуулаһан сэхэ
выставка эмхидхэгдэн байна.
Городой предприятинуудай мянга
шахуу залуу хүдэлмэрилшэд, худал-
даа наймаанай флотой морягууд,
һурагшад вечертэ суглараа. Переяс-
лавска Радын түүхэтэ удхашанар
тухай элхидхэлһэн һүүдээр городскэй
театринуудай артистнуудай хаба-
даһантай концерт болоо.
Алдарты үдэртэ зориулагдаһан
суглаанууд болон вечернууд олон
предприятинууд ба организацинууд-
та, далайн суданууд ба хургуули-
нуудта мүнөө үнгэргэгдэжэ байна.

Казань. Татарини городууд болон
тохонуудта украинска арадай
үнгэрһэн түүхэ, өөрыгөө сүлөөтэй
ба бэсэ даанхай байхын түлөө тэрэ-
нэй гэмсэлтэ советскэ Украинин
һалбаран хүгжэлтэс харуулаһан ли-
тературануудай, фотографинуудай
ба материалнуудай выставкэнүүд
нэгдэ. Алдарты үдэртэ зориулагда-
һан сэхэ выставка В. И. Ульяновой
(Ленинэй) нэрэмжэтэ Казаньска уни-
верситетдэ эмхидхэгдэ.
Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ой тухай хөөрөлдөөнуудыс
республикын олон мянгаад агитатор-
нууд татарска, ород, чувашска, мар-
ийска, мордовско ба удмуртска хэл-
лэнүүд дээрэ эдэ үдэрүүдтэ үнгэр-
гэнэ. Алдарты үдэртэ зориулагдаһан
кинофестиваль Казаньин Культурын
ордонууд болон клубуудта эхилэ.

Казань. Татарини городууд болон
тохонуудта украинска арадай
үнгэрһэн түүхэ, өөрыгөө сүлөөтэй
ба бэсэ даанхай байхын түлөө тэрэ-
нэй гэмсэлтэ советскэ Украинин
һалбаран хүгжэлтэс харуулаһан ли-
тературануудай, фотографинуудай
ба материалнуудай выставкэнүүд
нэгдэ. Алдарты үдэртэ зориулагда-
һан сэхэ выставка В. И. Ульяновой
(Ленинэй) нэрэмжэтэ Казаньска уни-
верситетдэ эмхидхэгдэ.
Росситай Украины нэгэдэнээр
300 жэлэй ой тухай хөөрөлдөөнуудыс
республикын олон мянгаад агитатор-
нууд татарска, ород, чувашска, мар-
ийска, мордовско ба удмуртска хэл-
лэнүүд дээрэ эдэ үдэрүүдтэ үнгэр-
гэнэ. Алдарты үдэртэ зориулагдаһан
кинофестиваль Казаньин Культурын
ордонууд болон клубуудта эхилэ.

КИЕВ. Городой центральна магистраль — Крещатик. ТАСС-эй фотохромино.

Шэнэ аргаар тариха эхилбэ

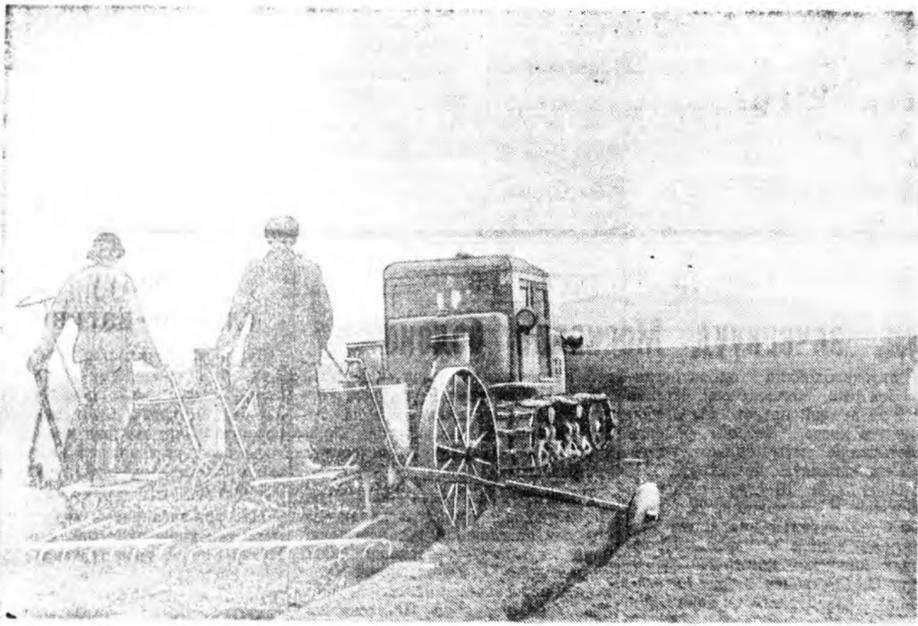
ГУНДА. (Манай тусхай корреспондентһээ телефоноор абтаба).
Яруунын һү-мяханай совхоз квали-
фикаци-гневдовской аргаар харгааба
тариха эхилбэ. Энэ жэлдэ совхоз
бүхэ талмайдаа хартаабха шэнэ ар-
гаар тариха юм.

Агроном В. А. Мельниковагай хү-
тэлбэрлэдгэ орогнодо бригадын тү-
шүүд хартаабха тариха байна. Мү-
нөө 2 гектарта тарилга хэдгэ.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1954 оной майн 15-най
мэдээн

Аймагууд	Хабарай тариха	Түр тооло шэнискэ
Яруунын	71,9	106,1
Закаменай	65,0	109,8
Мухаршэбэрэй	60,2	95,5
Тарбагатайн	59,4	97,9
Хэжэнгын	59,1	98,7
Байкало-Кударын	58,2	105,2
Хорин	56,4	105,1
Кяхтын	55,7	101,4
Иволгын	53,4	93,5
Түнхэнэй	52,2	106,2
Кабанскын	52,2	89,5
Бичурын	51,3	75,6
Курумканай	49,6	71,5
Кударын	47,6	91,4
Сэлэнгын	46,9	109,7
Заврайн	45,8	71,7
Ээдын	44,7	103,1
Торин	41,9	80,2
Прибайкальска	40,0	57,5
Баргажанай	29,6	48,6
Баунтэ	28,4	—

Галын МТС-ий нүүр Б.Лубсановий хүтэлбэрдэгтэй хамтаар «СКГ-4» гэж машинээр хартаабахыг хянаж байгаа. А. Мантасай фото.

Хартаабхын поли дээр

Майн 15-ий үдэр Цогцолын аймгийн «Хартаабх» колхозын поли дээр «СКГ-4» гэж машинаар хартаабахыг хянаж байгаа. А. Мантасай фото.

Хартаабх хуульдаг «СКГ-4» гэж машинээр хартаабахыг хянаж байгаа. А. Мантасай фото.

Квадратно-гнзедовой аргаар тарилга хэжээ, хартаабахын үрлийн хошдоо гурбаадархаа поли дээрх утаашааныг хүндэлжээ...

Полин тэг дундуур хүндэлэн жэрыс хуульдагдан сагаан гадануудай доодо үзүүртэ (контрольно-лин) буурал сагаан толгойтой үбгэн хоёр гартаа улаан, сагаан тугхануудыг баряад урагнаа хойноо харан далаана. Поли уруудуулжа сөб сэхэ харуулалтатэй хүдэлмэри даалгачидань колхозник Тогошо Ринчинов эхэл баяртай, омогтой дорюунууд тугхануудаа далаана. Тэгд ханаа амар байхыншье аргагүй. Юуб гэхэд, монсогорхон шайбануудаараа машинин автомат хүдэлгэжэ, үрэнэ унагаалгажа байгаг прополонкын поли дээгүүр хэр парин зүбөөр татагдаханаа шэнэ аргаар хартааб-

Энэ аргагата хамта 9 хүн хүдэлмэринш. Хэрбээ эдэ хүнүүд юрын аргаар гараара тарилга хээ наа, үдэр соо оройдоо хахад гектарта хартаабха тариха байгаа.

—Ингээд биднэр хартаабхын ажалье гараар хэхээс болонхоннай, — гэж колхозой түрүүлэгшэ Пурбо Лубсанов хүжюүтэйгээр хөөрэнэ. Мүнөө хорбол гектараа гурбадүрбэн хоног соо тарихади. Зундаа хартаабхын ургасыг харуулагалын хүдэлмэринэ бултсын тракторна культиватороор хээд. Намар хартаабхыа комбайнаар хурьяахди. Мүнөө МТС-тэмнай тинмэ комбайн эрэнхэй.

Тракторна бригадын бригадир—выставкын кандидат

Торин аймгай Бургалтайн МТС-эй №1 тракторна бригадта «Завети Ильича» колхозой үргэн эхэ поли дээр ажаллаха зуураа, жэлдээ жэлдэ үйлдбэрини жэжээтэ дундүүмэ туйлагда. Урдлыг отон жэлдэ механизатороор ажажа, баян дүй дүршлэйтэй болон Гонгор Дылыкович Машевсэй энэ бригадын бригадирар ажаллана.

Нүхэр Машевсэй тракторна бригадта үнэгэрлгшэ жэлдэ тракторна хүдэлмэрини жэлэй түсэбье 121 процент дүүргэжэ, условои трактор бүхэсээрөө 556 гектар эвэлэн хахалаха хээн, 8 процент горючи алмаан байна. Тракторна хүдэлмэриэ амжалтатыйгаар үнэгэрлгшэй ашаар энэ бригадта 1953 ондоо элдүрлгшэй тарилгай талмайн ба бүриндэ 13,4 центнер ургаса хурдаан байгаа. Тинхэдэ, 310 га шэшинин участогнаа га бүрини 16,86 центнер, овсын 480 га газарнаа гектар бүрини 13,5 центнер ургаса хурдаана. Рекордтоо 45 га участогнаа га бүрини 27 центнер, 65 га участогнаа га бүрини 25 центнер ургаса хурдаана.

Низаторнуудыг шадабаритай бэрхээр хүтэлбэрилэн, тэдэнэй дутагдалнуудыг хаха саг соонь элнрүүлжэ, дары усалхаха хэмжээ абдаг. Трактор, комбайн болон хүдөө ажахын бусад машина зэмсэгүүдыг зүбөөр ашаглаха, хаха саг соонь техникческэ харуула хээ, хүдэлмэрингөө сагыг нигтаруулжа, ажалай бүтээсье дээшлүүлжэ, өвчлэднгөө мэрэгжэл шадабаринэ саг үргэлжэ дээшлүүлхын түлөө тэмсэхэ, хүдэлмэрингөө шанарта бүхэ анхаралаа хандуулжа, ажалай заршам бааханшье хазгайруулхагүй, хоорондоо эбтэй эмхитэйгээр ажаллаха гэшэ ажалай амжалта туйлаха шухала условои гэшэ гэжэ нүхэр Машевсэе механизаторнуудаа хурдаг.

Үйлдбэрини тинмэ амжалта өөрөө сэрэ бэшэ, харин тракторна бригадын гэгдүүтэй эршэтэ ажалай үр мүн. Бригадта Гонгор Дылыкович шадабаритай бэрхээр хүтэлбэрилгшэй, механизаторнуудай өвчлэдншэ эсэхэ сусыхы мэдэнгүй, бүтээсье эхлэгшэ ажаллалтатый ашаар тинмэ амжалта туйлагда. Гадна, энэ бригадын коллектив «Завети Ильича» колхозой нүүдэл Болот Дармаев, Бюют Цыбикжапов гэшэдэй тарилгайгай бригадын гэгдүүтэй эршэтэй, эршэтэйгэр ажаллаа гэжэ тэмдэглэжэ шухала. Тарилгайгай бригадын гэгдүүтэй үрлээсэ Найнаар сөб сэхэ тарилгай коллектив хурдаан хара Вадимда дулаасуулан идэвхитэйгэр хоорор угадаг заншалтай. Тарилгад

хайнаар бэлдэхгдэн үрэнэнэй муу бэшэ ургаса үгдэгзын хэндэсь элитэ. Зүгөөр газараа найнаар элдүрлгжэ, агротехникческэ болзоо соо тариха гэшэ мүн лэ тон шухала. Пар ба намарай пар хахалха, шэнэ ба боро газарнуудыг шанар найнтайгаар элдүрлгжэ хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэринэ нүхэр Машевсэй бригадта жэлдэ жэлдэ саг болзортонь, найнаар үнэгэрлгшэ юм. Жэшээш, тус бригадта үнэгэрлгшэ жэлдэ 604 га пар, 604 га намарай пар, 24 га шэнэ газар энэ жэлэй тарилгада бэлдэхэ нэн. Тинхэдэ, ургаса багатай 100 гектар сабшалангай газар хахалагдажа, эселэн тарилгаад, га бүрини хорбол центнер ургаса хуряагдахан юм.

Энэ бригадынхид үнэгэрлгшэ жэлэй үйлдбэрини дунгөөр тракторна бригадануудай хоорондоо дэлгэрлэн социалистическэ мурсыөөндэ түрүүлжэ гараа. Энэнэй ашаар нүхэр Машевсэе, тэрэнэй эхлэн механизаторнууд 1953 ондоо үнэгэрлгшээн аймагай ба республиканска хүдөө ажахын выставкэнүүдтэ хабаадаа. Бригадын трактористнууд нүүдэл Гарма Цыбикжапов колхозно «СХТЗ» трактораар 290 гектар, Нима Мононов «АТЗ» трактораар 796 га эвэлэн хахалага хээжэ, 1016 килограмм горючи алмаан, Базар Бадмаев «ДТ—54» трактораар 834 га эвэлэн хахалага хээжэ, 683 килограмм горючи алмаан байна. Тинхэдэ, трактористнууд нүүдэл Тумур Цыбикжапов, Сурун Урбанев, Гармажал Тарбаев болон бусад үнэгэрлгшэ жэлдэ тракторна хүдэлмэрингөө түсэбье холо үлүүлэн дүүргэжэ. Комбайнер нүхэр Чалдуу Гармаев «Сталинец—6» комбайнаар 1952 ондоо 470 га тарья хадажа, 3100 центнер тарья сохилон байгаа наа, үнэгэрлгшэ жэлдэ 608 га тарья унажа, 8000 центнер тарья сохило. Нүхэр Машевсэе бригадирай үгыгсэ найнаар, зүбөөр дүүргэдэг. Меха-

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

ШЭНЭ АВТОМАШИНАУДЫГ АБАНА

Аймагай колхозууд гүрэндэ нооно гусааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэйнгөө түлөө жэл бүхэндэ автомашинуудыг олоор абадаг болонхой. Эндэ хаяхан Молотовой нэрэмжэтэ колхоз «ЗИС—5» маркын 2 автомашина абаа. Тинхэдэ, Карл Марксын, Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд нэгэ-нэгэ «ЗИС—5» автомашина абанан байна. Мүн бусадшье колхозууд шэнэ автомашинуудыг абаха юм.

ТҮРҮҮ НААЛИШАН

Цымжит Намжилова Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин наалишаар арбаад гаран жэл соо хүдэлмэрилжэ зуураа, үнэн сэхэ ажалай жэшээ харуулна. Мүнөө нүхэр Намжилова 11 наамхай үнэ даагаад харуулаха зуураа, үбэлжэлгээ эмхитэй найнаар үнэгэрлгшэ, абанан тугалуулаа хоролтогуйгөөр, эхэншье таллаад түлжүүлжэ байна. Үнэгэрлгшэ хойноо оролдосотой харуулаха хэнэншье ашаар мүнөө 7 нарын турша соо үнэн бүригөө 725 литр һү наагаа. Нүхэр Намжилова мүнөө жэлдэ үнэн бүригөө 1800 литр һү нааха гэжэ социалистическэ уялга абаад, аймаг дотороо наалишадай мурсыөөндэ түрүүлжэ абана.

АВТОЛАВКА ЭМХИДХЭГДЭЭ

Аймпотребсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр А. Подшивалов) хабарай тарилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байхан механизаторнууд ба колхознигүүдыг, мүн холын гүүртэнүүдэй малшалдыг эд товараар, элэ хоолой зүйлнүүдээр талалгаргагүй хангалын тула автолавка эмхидхэбэ. Тус автолавкын продавец нүхэр Э. Чингисов машинала өөрөө жолооложо, ажалшадта хэрэгтэй эд товар болон мяха, тоно, сахар г. м элэ хоолой зүйлнүүдыг полевой стан, холын гүүртэнүүдэй ябажа наймаалдаг юм.

КОНЦЕРТНҮҮДЫГ ХАРУУЛБА

Хабарай тарилгада хүдэлмэрилжэ байхан механизаторнууд болон колхознигүүдыг культурнаар хангахын тула ВЛКСМ-эй айком ба аймгүсэдкомой культурын таһаг 18 хүнөө бүридэн гурбан бүлэг агитбригада эмхидхэжэ хүдөө гарганан байна. Агитбригадада хабалдагшад колхозуудай центр болон полевой станууд дээгүүр ябажа һонирхолтой концертнүүдыг харуулан, «дайшалхы хуудаха» гарган, хөөрлөө, хамтын уншалга эмхидхэн байна.

Ц. Дандаров.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдөө ажахыда хүдэлмэрилжэ группинэ даадаг граждэин авиациин лейтенант Д. П. Тоболин, авиаторнуудта заабари үгэжэ байнэ. А. Мантасай фото.

Хүдөө ажахыда авиаци үргэнөөр хэрэглэе

Манай орон дотор хүдөө ажахын культурануудта нэмэлтэ тэжээл оруулха, ургамалнуудыг буртаг ногоонуудлаа, хорхой шумуулнаа хамгаалха гэхэ мэтын полевой хүдэлмэридэ авиаци жэл эрэхэ бүри үргэнөөр хэрэглэгдэдэг боложо байна. Мүнөө граждэин авиаци хадаа полевой хүдэлмэринэ механизацилгын комплексодо эхэнхэн һуури эзэлдэг болоо.

химическэ аргаар ургасада нэмэлтэ тэжээл оруулга ехэ удхашанартай. Самолёдоор ургасада нэмэлтэ тэжээл оруулхада гаргаша багатай байдаг, гектар газарта 10-наа 11 хүртээр түхэриг мүнгэн гаргаша дана. Гадна, самолёдоор үдэр соо эхэнхэн хүдэлмэри (70 гектар) гэдэгдэ дээрлгшэ ургасада нэмэлтэ тэжээл оруулгын богони болзоор үргэргэжэ боломоор. Тинхэдэ самолёт поли дээгүүр нэмэлтэ тэжээл нэгэ жэгдээр сасадаг ба ургамалдайража, гэмтээдэггүй байна.

Полинууд дээрэ авиационно-химическэ хүдэлмэри хэлгээр манай хүршэ Иркутска ба Читын областнууд янала дүй дүршлэйтэй болоо гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. 1950 ондоо хойшо Иркутска областини Кировскэ, Иркутска, Алайрай болон бусад аймагуудта жэл бүри самолёдоор ургасада нэмэлтэ тэжээл сасадаг, буртаг үбэнүүдтэ хоро ахалдаг байна. Энэнэй ашаар энэ областини колхозуудта гектарнаа 2,5—4 центнер, химическэ аргаар буртаг үбэнүүдтэ тэмсээнэй ашаар 1,7—2,3 центнер ургаса үлүү эхээр абтаа.

Авиационно-химическэ аргаар буртаг ногоонуудтай тэмсэлгэ хадгалуу ургасада ехэ нэмэри болдог. Энэ арга хэрэглэхэдэ унатай холонго «24—ДУ» гэжэ гү, али «2М—4» гэжэ хоро (гербесидүүдыг) самолёдоор буртаг үбэнүүдтэ тарянай полинууд дээгүүр сасадаг байна. Энэ хоро хэрэглэхэдэ олон янзын бүтэц үбэнүүд хойшолонгүй хосордог. Энэ хорон шэнинсэ, хара тарья, эсэчмычнь, просо гэхэ мэтын тарянай ургаса гэмтээдэггүй, зүгөөр буртаг культурануудыг үхүүлжэ боломоор юм. Тинхэдэ нарилха хэрэгтэй.

Манай республикын колхозуудай полинууд дээрэ энэ жэлдэ анха түрүүлшнхэ самолёт хэрэглэгдэжэ, Мухаршэбэри, Кударын, Сэлэнгын, Бичурын аймагуудта 7000 шахуу гектар газарта авиационно-химическэ аргаар таршаа хорхойнуудтай, буртаг үбэнүүдтэй тэмсэхэ хүдэлмэри хэлдэхэ юм. Мүнөө манай республикын авиационно коллектив энэ жэлэй хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр бэлдэхэжэ байна. Авиационно-

Энэ арга хэрэглэхэдэ поли дээрхи буртаг ногоонууд хойшолонгоо халадаг байна.

Холын гүүртэнүүдтэ нэгэшье кинокартина эльгээгдэнгүй

Хэжэнгын аймагай «Манай ажал» колхозой гэгдүүтэ кинокартина харуулагдахаа болиһоор нара хахалдаа үлүү саг үнгэрөө. Юуб гэхэдэ, кинокартина графикай ёһоор харуулагдаһагүй. Энэнэйгэ урла тээ кино харалаа 2 дахин эрэдэг юм наа, мүнөө тэрэшье болшоор.

Нэрлэгдэгшэ колхозноо зүүлжэ, аймагай центрээр 11 километрын газарта «1-ое мая» гэжэ колхоз оршодог юм. Аймагай центрээр гаран кинокартина тус колхоз хүрөөд лэ, гэдэггэ бусадаг болонхой. «Манай ажал» колхоздоо гэнэ боложо хаа яа кинокартина эрхэдэжэ, гэрэл муутай, бүдэхээр гү, али нула абатайгаар гаргагдааг. Гадна, киногой гаража байха үдэ пилсонкы таһаржа, хүнэй аятайхан

Поэт Д. Хилтухийн творчестводо зориулагдан вечер

БМАССР-эй уранзохёолшодой Союз поэт Даири Хилтухийн творчестводо зориулагдан вечер үнгэрлгэбэ. Энэ вечер Горькин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын уншалгын зал соо болоо.

дайнай үдэ зохёогдон «Нэр солин түлөө», «Солдадай бусадга «Эхэдээ», мүн дайнай һууд бэшгэдэн «Намар дулда», «Машинист Дугар» ба бусад шүлгүүдэ Д. Хилтухийн сугларгалта уншажа үгөө.

Тус вечертэ уранзохёолшод, залуу бэшгэдэ, студентэр, һурашад, культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгшэд болон бусад сугларга, Д. Хилтухийн зохёолон шүлгүүдыг эвэлэн хэлсэбэ.

Республиканска библиотекын уншалгын залай библиотекар итгэн Жаркова ба бусад Д. Хилтухийн зохёолон шүлгүүдэй эхэлүүд дутагдалнуудтай байһые шүлжэлдэ зуураа, хүдөө ажахын темээр шэнэ шэнэ очеркунууд болон раскэзүүдыг бэшэнгүй гэжэ тэмдэглэбэ.

ШЭНЭ НОМ

Хартаабх квадратно-гнзедовой аргаар хуульдаг «СКГ—4» гэжэ дүрбэн рядна машина» гэнэн брошюры хүнүүд эхэтэ һонирхожо, республикын номой магазинуудлаа олоор абана.

Техническэ наукануудай кандидатуд, Сталинска шангай лауреадууд С. А. Герасимов, В. Д. Павлов, инженер, Сталинска шангай лауреат А. Ф. Чиркунев гэшэд энэ машинэ зохёогоо.

Д. Доржиев, манай корреспондент.

Б. Цыремпилов.

